

Telšių miestas pasipuošė naujais meno ženklais, skirtais žemaičių kalbai

Donata KAZLAUSKIENĖ

2022-aisiais minint 231-ąjį Telšių miesto gimtadienį, Masčio ežero pakrantę papuošė du nauji Vilniaus dailės akademijos Telšių fakulteto Metalo meno ir juvelyrinkų studijuojančios ketvirtakursės Dominykos Gulbinaitės mažosios plastikos kūriniai. Jie gimė įgyvendinant Telšių rajono savivaldybės projektą „Plakečių žemaičių kalbai kūrimas ir montavimas Masčio ežero pakrantėje“. Šie meno ženklai – graži dovana miestui, jo gyventojams ir svečiams.

Masčio ežero pakrantėje įmontuotos dvi plaketės – „Ežiukas“ ir „Monetos“. Jos skirtos žemaičių kalbai įprasminti. Pirmosios plaketės žodžiai „Veiziekės ė puo kuojuom, na tėk i tuolomas“ – neatitiktinai paimti iš Viktorijos Daujotės knygos „Žemaitinā = Žemaitynai“. Šios didžios asmenybės šaknys yra Telšių rajone – Pavandenės krašte.

„Sukurta plakete siekiu pagerbti, platinti, priminti žemaičių kalbą, taip pat didžios žemaičių ir visos lietuvių tautos literatūlogės, poetės darbus. Eilėraščio eilutes interpretavau, sukurdamą plaketę su XVII a. romėniškomis monetomis, rastomis Telšių rajone. Monetos saugomos Žemaičių muziejuje „Alka“. Monetų atsiradimą įkvėpė aplinka: netoli esantis amfiteatras ir Telšių miestas – lyg Roma, esantis ant septynių kalvų“, – pristatydama savo kūrinį visuomenei kalbėjo D. Gulbinaitė.

Pasak autorės, naujieji meno ženklai skatina ne tik grožėtis Masčio ežero peizažu, bet ir ieškoti naujų meno objektų. Prie plaketės, grindinyje įtvirtintos pinigų kopijos netradiciškai supažindina praeivius su numizmatika ir yra savotiška nuoroda į Žemaičių muziejų „Alka“.

Antrosios plaketės žodžiai „Ėšėjė kap ežis mėiliūn (ka ėlgā neparēn)“ įamžina žemaičiams gerai žinomą posakį ir kartu supažindina su šio krašto tarme. Šis posakis dažniausiai sakomas vaikams arba tiems, kurie užtrunka išėję.

Donatos Kazlauskienės nuotraukos

„Kerinti ežero pakrantę, raibuliuojantis Masčio paviršius užburia ramybe bei didybe, ištirpdo laiko nuovoką: darbai, skubėjimas pasimiršta, lieka lyg mažo ežiuko tipenimas, ištirpęs gamtos ir urbanizacijos sandūroje“, – renginio metu pažymėjo jaunoji dailininkė.

„Tikimės, kad šis projektas skatins miesto svečius ne tik grožėtis mažąja Telšių miesto architektūra, Masčio ežero peizažu, bet ir ieškoti mūsų miesto meno ženklų: meškučių, skulptūrų, monetų, kurios siejasi su Žemaitija, jos kraštu, istorija, žemaičių krašto tarme“, – plakečių atidengimo dieną kalbėjo Telšių rajono savivaldybės Kultūros ir turizmo skyriaus vedėja Monika Domarkienė.